

ingediend op **1979** (2023-2024) – Nr. 5
20 maart 2024 (2023-2024)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het ontwerp van decreet

over de ondersteuning van sociale economie
en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Documenten in het dossier:

- 1979** (2023-2024) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag

**Vlaams
Parlement**

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 3° onderneming: iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent;
- 4° organisatie: iedere privaat- of publiekrechtelijke entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die geen onderneming is;
- 5° sociale-economieonderneming: de ondernemingen die behoren tot een van de volgende categorieën:
  - a) socialetewerkstellingsondernemingen;
  - b) de maatwerkbedrijven, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
  - c) coöperatieve vennootschappen erkend als sociale onderneming als vermeld in artikel 8.5, §1 en §2, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019;
  - d) activiteitencoöperaties als vermeld in artikel 80, 1°, van de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III);
  - e) startende sociale-economieondernemingen;
- 6° socialetewerkstellingsondernemingen: de ondernemingen die door de Vlaamse Regering zijn erkend en die aan al de volgende voorwaarden voldoen:
  - a) ze hebben tot doel werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt kwaliteitsvol te begeleiden en competentieversterkend in te schakelen met het oog op het verhogen van hun kansen op een duurzame loopbaan;
  - b) ze stellen op jaarbasis op ondernemingsniveau minimaal 30% werknemers tewerk met werkondersteunende maatregelen als vermeld in artikel 11 tot en met 26 van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling;
  - c) ze kennen een beperking toe op het uitkeren van de winst in functie van hun sociale doelstellingen;
  - d) ze zijn geregistreerd als dienstverlener als vermeld in artikel 4 van het decreet van 29 maart 2019 betreffende het kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie;
- 7° startende sociale-economieondernemingen: de volgende personen en sociale-economieondernemingen:
  - a) natuurlijke personen die ernstig overwegen om een sociale-economieonderneming op te starten;
  - b) rechtspersonen die ernstig overwegen om zich om te vormen tot een sociale-economieonderneming of een sociale-economieonderneming op te starten;
- 8° steun: een voordeel, een vergoeding, een toelage, een subsidie of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 3. Binnen de perken van het jaarlijkse begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering voor de steun, vermeld in dit decreet, en met inachtneming van de regels, vermeld in dit decreet, steun verlenen aan initiatieven die de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.

Hoofdstuk 2. Europees steunkader

Art. 4. De steun die wordt verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet, wordt toegekend met inachtneming van:

- 1° de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- 2° verordening (EU) nr. 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun;
- 3° verordening (EU) nr. 2023/2832 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen;
- 4° de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Art. 5. De onderneming die met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening een steunaanvraag indient, mag op de datum van de toekenning van de steun geen onderneming in moeilijkheden zijn als vermeld in artikel 2, 18, van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

De onderneming die met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening een steunaanvraag indient, mag geen procedure op basis van Europees of nationaal recht hebben lopen, waarbij toegekende steun middels een besluit van de Europese Commissie wordt teruggevorderd als vermeld in artikel 1, lid 4, van de voormelde verordening.

Er kan met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening geen steun worden toegekend met toepassing van dit decreet voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of voor werkzaamheden die afhangen van het gebruik van binnenlandse goederen als vermeld in artikel 1, lid 2, c) en d), van de voormelde verordening.

Er kan met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening geen steun worden toegekend voor activiteiten van ondernemingen in de sectoren, vermeld in artikel 1, lid 3, van de voormelde verordening.

De steun kan met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening niet worden toegekend als hij leidt tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de voormelde verordening.

Als een onderneming een individuele steuntoekenning met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, bekendgemaakt op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Art. 6. De steun die met toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening wordt toegekend is niet cumuleerbaar met de-minimissteun en andere staatssteun voor dezelfde kosten die in aanmerking komen, als die cumulatie ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger uitkomt dan de percentages van de steunintensiteiten, vermeld in artikel 8 van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Hoofdstuk 3. Startende sociale-economieondernemingen en socialetewerkstappingsondernemingen

Art. 7. §1. De startende socialetewerkstappingsonderneming voldoet binnen een termijn van maximaal twee jaar, te rekenen vanaf de datum van de erkenningsbeslissing, aan de voorwaarde, vermeld in artikel 2, 6°, b). De Vlaamse Regering bepaalt wat onder een startende socialetewerkstappingsonderneming wordt verstaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden, vermeld in artikel 2, 6°, nader en bepaalt de procedure voor de erkenning van socialetewerkstappingsondernemingen.

§2. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor de startende sociale-economieonderneming, vermeld in artikel 2, 7°, nader bepalen.

Hoofdstuk 4. Ondernemerschap en bedrijfsontwikkeling op het vlak van de sociale economie

Art. 8. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen aan initiatieven, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid, om het sociale ondernemerschap en de bedrijfsontwikkeling op het vlak van de sociale economie te bevorderen die betrekking heeft op:

- 1° de sensibilisering en de uitbouw van het draagvlak voor de sociale economie;
- 2° wetenschappelijk onderbouwde opleidingen en wetenschappelijk onderzoek;
- 3° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie en het bevorderen van de toepassingen van het ondernemerschap;
- 4° de organisatie van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale-economieondernemingen te bevorderen;
- 5° de experimentele ontwikkeling van het ondernemerschap;
- 6° het opstarten van ondernemingsactiviteiten.

De Vlaamse Regering kan de initiatieven, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 6°, specificeren.

De begunstigden van de steun, vermeld in het eerste lid, behoren tot de volgende categorieën:

- 1° ondernemingen;
- 2° organisaties;
- 3° sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, a), b), d) en e);
- 4° lokale besturen, voor de steun, vermeld in het eerste lid, 1° en 5°;
- 5° samenwerkingsverbanden met de begunstigden, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

De Vlaamse Regering kan de begunstigden, vermeld in het derde lid, specificeren naargelang de beleidsprioriteiten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Art. 9. §1. In dit artikel wordt verstaan onder managementadvies: de adviesdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale-economieonderneming behoren en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, en betrekking hebben op:

- 1° het strategische bedrijfsmanagement;
- 2° het humanresourcesmanagement;
- 3° het financieel-juridische management;
- 4° het communicatiemanagement;

- 5° het management op het vlak van innovatie- en kwaliteitsbeleid;
- 6° het stakeholdermanagement;
- 7° haalbaarheidsstudies.

§2. De Vlaamse Regering kan steun voor managementadvies toekennen aan sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, a) en b), voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de adviseringsdiensten, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 7°, specificeren.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, nader.

§4. De dienstverleners van managementadvies bieden kwaliteitsgaranties op het vlak van hun adviesverlening. De Vlaamse Regering bepaalt de kwaliteitsvoorwaarden.

Art. 10. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen aan sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, a), b) en d), voor de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten die een duidelijke maatschappelijke meerwaarde creëren, en voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering bepaalt nader wat onder innovatieve producten, processen en diensten als vermeld in het eerste lid, wordt verstaan en kan de categorieën van begunstigen specificeren naargelang de aard van de innovatie en beleidsprioriteiten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Art. 11. De ondersteuning, vermeld in artikel 8, 10 en 13, kan volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, worden uitgebreid tot de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, c).

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Art. 12. In dit artikel wordt verstaan onder financiële ondersteuning op maat:

- 1° het tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten;
- 2° het verschaffen van risicokapitaal.

De Vlaamse Regering kan financiële ondersteuning op maat verlenen aan sociale-economieondernemingen, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering bepaalt de varianten van financiële ondersteuning op maat en de financiële dienstverleners, en ook de voorwaarden voor de financiële ondersteuning op maat.

Hoofdstuk 6. Bevorderen van het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art. 13. §1. De Vlaamse Regering kan steun verlenen aan initiatieven, voor zover die steun complementair is aan andere generieke ondersteuningsinstrumenten van de Vlaamse overheid, die tot doel hebben om het maatschappelijk verantwoord ondernemen te bevorderen en die betrekking hebben op:

- 1° de sensibilisering en de uitbouw van het draagvlak voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 2° wetenschappelijk onderbouwde opleidingen en wetenschappelijk onderzoek;

- 3° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling en het bevorderen van de toepassingen van het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap;
- 4° de organisatie van opleidings- en uitwisselingstrajecten;
- 5° de experimentele ontwikkeling en ondersteuning van het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap;
- 6° innovatie en samenwerking met sociale-economieondernemingen.

De Vlaamse Regering kan de initiatieven, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 6°, specificeren.

§2. De begunstigden van de steun, vermeld in paragraaf 1, behoren tot de volgende categorieën:

- 1° ondernemingen;
- 2° organisaties;
- 3° sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 2, 5°, a), b), d) en e);
- 4° lokale besturen, voor de steun, vermeld in §1, eerste lid, 1° en 5°;
- 5° samenwerkingsverbanden met de begunstigden, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

De Vlaamse Regering kan de begunstigden, vermeld in het eerste lid, specificeren naargelang de beleidsprioriteiten.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de steun-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de steun, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, nader.

Hoofdstuk 7. Bevorderen van de sociale economie en werkgelegenheid op het lokale niveau

Afdeling 1. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie en werk

Art. 14. §1. De gemeenten vervullen een lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering de gemeenten ondersteunen bij de uitoefening van de voormelde lokale regierol.

In het eerste lid wordt verstaan onder de lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk:

- 1° de lokale uitdagingen en lokale partners op het vlak van sociale economie en werk in kaart brengen;
- 2° het overleg, de samenwerking en de netwerking tussen die partners bevorderen;
- 3° een beleidsvisie en beleidsdoelstellingen ontwikkelen over de sociale economie en over de samenwerking en tewerkstelling van personen in de reguliere en de sociale economie.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie, vermeld in paragraaf 1, nader. De uitvoering van de voormelde delegatie gebeurt conform het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

§3. In afwijking van artikel 30 van het Regiodecreet van 3 februari 2023, stemmen de begunstigden, vermeld in paragraaf 2, hun samenwerkingsvormen uiterlijk op 1 januari 2026 af op de grenzen van de referentieregio's, vermeld in artikel 5 en 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.

De Vlaamse Regering kan afwijken van de voorwaarde, vermeld in het eerste lid.

Afdeling 2. Het aanvullende lokaal dienstenaanbod

Art. 15. De Vlaamse Regering kan een subsidie toekennen aan lokale besturen of aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die zij overeenkomstig artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023 organiseren voor de ontplooiing van lokale diensten van algemeen economisch belang als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° het dienstenaanbod betreft sociale en welzijnsactiviteiten die gericht zijn op gebruikers uit kwetsbare groepen of activiteiten van algemeen maatschappelijk belang die gericht zijn op potentiële gebruikers in de buurt of regio;
- 2° het dienstenaanbod veroorzaakt geen verdringing van de bestaande tewerkstelling;
- 3° het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel;
- 4° het dienstenaanbod beantwoordt aan maatschappelijke behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door het bestaande lokale en reguliere aanbod;
- 5° het dienstenaanbod is nabij en toegankelijk en draagt bij tot de sociale cohesie van een buurt of regio;
- 6° het dienstenaanbod creëert tewerkstellingskansen voor werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt met het oog op het bevorderen van duurzame loopbanen, competentieversterking, optimale talentbenutting, en het aanbieden van begeleiding op maat, en waar mogelijk het bereiken van een tewerkstelling zonder werkondersteunende maatregelen. De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het lokaal bestuur kan socialetewerkstellingsondernemingen en maatwerkbedrijven als vermeld in artikel 4 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, belasten met de ontwikkeling en uitvoering van het aanvullende lokaal dienstenaanbod, vermeld in het eerste lid, of kan het dienstenaanbod inbedden in zijn interne bestuurlijke werking.

Als het lokaal bestuur het aanvullende lokaal dienstenaanbod, vermeld in het eerste lid, inbedt in zijn interne bestuurlijke werking, richt het een sui-generisafdeling op die het aanvullende lokaal dienstenaanbod uitvoert en waarbij de inhoudelijke en financiële activiteiten afzonderlijk worden geregistreerd.

De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie, vermeld in het eerste lid, nader. De uitvoering van de voormelde delegatie gebeurt conform het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Hoofdstuk 8. Commissie Sociale Economie

Art. 16. In de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt een Commissie Sociale Economie opgericht die overleg organiseert over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van het beleidsveld Sociale Economie.

De Vlaamse Regering kan de taken van de Commissie Sociale Economie, vermeld in het eerste lid, specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de organisatie, de samenstelling en de werking van de Commissie Sociale Economie, vermeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 9. Bepalingen over gegevensverwerking

Art. 17. De dienst van de Vlaamse overheid die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de

algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de aanvraag en toekenning van steun als vermeld in dit decreet.

Art. 18. De volgende categorieën van persoonsgegevens van personen die een aanvraag tot steun indienen, worden verwerkt in het kader van steun:

- 1° het INSZ-nummer;
- 2° de naam en voornaam;
- 3° de contactgegevens;
- 4° het rekeningnummer;
- 5° de organisatie of onderneming waarvoor de persoon optreedt;
- 6° de relatie die de persoon heeft met de organisatie of onderneming;
- 7° het gebruikersrecht of de rol die aan de persoon is toegekend voor de organisatie of onderneming.

Art. 19. Onverminderd hun noodzakelijke bewaring voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 18, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de beoogde doeleinden voor dit decreet. De bewaartermijn bedraagt niet meer dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de werkingsverantwoordelijke behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van de voormelde persoonsgegevens.

Hoofdstuk 10. Beleids- en evaluatieonderzoek

Art. 20. De Vlaamse Regering voert wetenschappelijk beleids- en evaluatieonderzoek over de toepassing van dit decreet.

Uiterlijk drie jaar na de datum bepaald in artikel 36, eerste lid, dient een evaluatie van het decreet te gebeuren door een bespreking ervan in de commissie van het Vlaams Parlement die bevoegd is voor Sociale Economie.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 21. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Art. 22. Voor de toepassing van artikel 23, 28 en 30 wordt verstaan onder subsidie: de steun, vermeld in dit decreet, met uitzondering van de steun, vermeld in hoofdstuk 7.

Art. 23. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 3° personen die hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze moeten verstrekken, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;

- 4° personen die een subsidie ten onrechte hebben verkregen of behouden waarop ze geen of maar gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
- 5° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, een van de volgende handelingen hebben gesteld:
- a) ze hebben valsheid in geschrifte gepleegd op een van de volgende wijzen:
    - 1) door valse handtekeningen;
    - 2) door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen;
    - 3) door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen;
    - 4) door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
  - b) ze hebben een valse akte of een vals stuk gebruikt terwijl ze wisten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;
- 6° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, een van de volgende handelingen hebben gesteld:
- a) ze hebben bedrog gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen via een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;
  - b) ze hebben gegevens gebruikt waarvan ze wisten dat ze vals waren;
- 7° personen die, om een subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen gebruiken of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 24. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in artikel 23, verdubbeld worden.

Art. 25. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 26. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van onrechtmatig ontvangen subsidies.

Art. 27. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 23, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteressen.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 28. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met uitzondering van hoofdstuk V, zijn van toepassing op de inbreuken, vermeld in dit decreet.

De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verjaren na verloop van vijf jaar na het feit waaruit die vordering is ontstaan.

Art. 29. Bij een veroordeling voor een inbreuk op grond van artikel 23 kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste lid, verdubbeld worden.

Art. 30. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd conform het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Art. 31. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §2, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht

Art. 32. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2023, wordt punt 28° vervangen door wat volgt:

“28° het decreet van [...] over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen;”.

Art. 33. In artikel 13/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2012 en gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt voor het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder subsidie: de steun, vermeld in het decreet van [...] over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen, met uitzondering van de steun, vermeld in hoofdstuk 7 van het voormelde decreet;”;

2° in paragraaf 2 wordt in het bestaande eerste lid, dat het tweede lid wordt, de zinsnede “decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen,” vervangen door de woorden “voormelde decreet”.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Art. 34. Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013, 22 november 2013, 23 december 2016, 15 juli 2022 en 27 oktober 2023, wordt opgeheven.

Art. 35. De ondernemingen die het voorwerp uitmaken van de overgangsregeling, vermeld in artikel 86, §1, 1°, en artikel 88, §1, tweede lid, 1°, van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling en die niet beschikken over het label van maatwerkbedrijf, worden tot 1 januari 2026 vrijgesteld van de erkenning, vermeld in artikel 7, §1, tweede lid, van dit decreet.

Art. 36. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2026.

De Vlaamse Regering kan voor iedere bepaling van dit decreet een datum van inwerkingtreding vaststellen die voorafgaat aan de datum, vermeld in het eerste lid.